МАЧАРЫСТАН ИГТИСАДИЈЈАТЫ ВӘ ТЕХНИКАСЫ КҮНЛӘРИ

Сентјабр ајында Иркутскда вә Бакыда Мачарыстан игтисадијјаты вә техникасы күнләри кечириләчәкдир. Бу тәдбирдән мәгсәд тичарәт әлагәләринин, һабелә ики өлкә арасында игтисади вә елми-техники әмәкдашлығын даһа да инкишаф етмәсинә көмәк көстәрмәкдир. Бу барәдә МХР-ин Москвадакы тичарәт нүмајәндәлијиндә кечирилмиш мәтбуат конфрансында мә'лумат верилмишдир.

Мәтбуат конфрансында гејд едилмишдир ки, Совет Иттифагы илә сых әлагәләр Мачарыстан игтисадијјатынын инкишафы үчүн мүһүм амилдир. ССРИ Мачарыстан Халг Республикасынын ән бөјүк тичарәт мүттәфигидир. Мачарыстанын харичи тичарәт дөвријјәсинин умуми һәчминин үчдә бир һиссәсиндән чоху Совет Иттифагынын пајына дүшүр.

(СИТА).

Бир мәктубун изи илә

НӘ ГӘДӘР ДӨЗМӘК ОЛАР?

Һөрмәтли редаксија! Јашадығымыз мәнзилә 1972-чи илин апрел ајында көчмүшүк. Һамы кими, биз дә тәзә мәнзил аларкән сев индик. Лакин чох кечмәди ки, бешинчи мәртәбәдә јерләшән мәнзилимизә јағмурлу күнләрдә тавандан су дамды. Рутубәт електрик хәтләрини дә зәдәләјиб јанғын тәһлүкәси јаратмышдыр. Хејли вахтдан бәри динчлијимиз јохдур...

Зејнәб ЕЈНУЛЛАЈЕВА,
Јени Әһмәдли јашајыш саһәсинин 829-чу кечидиндәки 12 нөмрәли евин сакини.

Шикајәтлә әлагәдар әввәлчә 85 нөмрәли мәнзил-истисмар конторунда олдуг. Өјрәндик ки, 12, һабелә 18, 18а нөмрәли евләрин бешинчи мәртәбәләриндә јашајанларын әзијјәт чәкмәси Шаумјан Рајон Совети Ичраијјә Комитәсинин тәсәррүфат һесаблы тә'мир-тикинти идарәсинин башчыларына, һабелә мәнзил-истисмар конторунун ишчиләринә јахшы мә'лумдур. Һамы јаранмыш вәзијјәтә тәәссүфләнир, лакин ону арадан галдырмаг үчүн конкрет, әсаслы бир иш көрән јохдур. Гејд едәк ки, З. Ејнуллајева һәлә хејли бундан әввәл 82 нөмрәли мәнзил-истисмар конторуна (о заман бу евләрә 82 нөмрәли контор хидмәт едирди), Шаумјан Рајон Советинин Ичраијјә Комитәсинә бир нечә дәфә мүрачиәт етмиш, тәзә евин учмаг тәһлүкәси олдуғуну мувафиг идарәләрин башчыларына чатдырмышдыр. Әкәр елә о заман тәдбир көрүлсәјди...

Узун јазышмалардан сонра рајон тәсәррүфат һесаблы тә'мир-тикинти идарәсинин ишчиләри кечән илин мај ајында 12, 18, 18а нөмрәли евләрин дамыны тә'мир етмәјә башладылар. Гыса мүддәтдә көрүлән башдансовду тә'мир ишләринин кејфијјәти јағыш јағандан сонра билинди. Бināларын бешинчи мәртәбәләриндә јерләшән мәнзилләрә әввәлкиндән даһа чох су даммаға башлады. 85 нөмрәли мәнзил-истисмар конторунун рәиси Һ. Мәнсимов дејир:

— Мөвчуд тә'лимата әсасән һәр һансы тә'мир-тикинти идарәси көрдүјү ишин кејфијјәти үчүн ән азы 1—2 иллијә тә'минат вермәлидир. Тә'мир-тикинти идарәси көрдүјү ишин кејфијјәтиндән шикајәт алдыгда исә гүсурлары тә'чили сурәтдә арадан галдырмаға борчлудур. Биз дә буна әсасланыб 829-чу кечиддәки 12, 18, 18а нөмрәли евләрин дамыны тә'мир едән тә'мир-тикинти идарәсинин рәиси Е. Губадова дәфәләрлә мүрачиәт етмишик. Һәлә дә көзләјирик. Көрдүкләри зај ишә әнчам чәкмирләр.

Биз 85 нөмрәли мәнзил-истисмар конторунда оларкән өјрәндик ки, конторун рәиси һәлә кечән илин октјабр ајында ики дәфә рајон тә'мир-тикинти идарәсинин рәиси Е. Губадова рәсми мүрачиәт етмишдир. Бундан башга конторун ишчиләри сакинләрин шикајәти илә әлагәдар идарәјә шифаһи мә'лумат да вермишләр. Тәәссүф ки, тә'мир-тикинти идарәсинин башчылары нә јазылы, нә дә шифаһи мүрачиәтләрә мәһәл гојмур. Инди 12, 18, 18а нөмрәли евләрин 4-чү вә 5-чи мәртәбәләриндәки мәнзилләр тәдричән јарарсыз һала дүшүр.

12 нөмрәли евин 68, 69-чу мәнзилләриндә олдуг. Һәр ики мәнзилин таванындан су дамыр. Мәтбәхин, јемәк вә јатаг отагларынын таванында панелләрин бирләшдији јерләрин сувағы төкүлмүш, јарыглар әмәлә кәлмишдир. Ванна отағында, санитарија говшағында вәзијјәт писдир. Јағмурлу күнләрдә тавандан, хүсусилә електрик хәтләринин кечдији новлардан чохлу су ахыр.

Белә вәзијјәтә дөзмәк олмаз. Шаумјан Рајон Советинин Ичраијјә Комитәси бу барәдә тә'чили тәдбир көрмәлидир.

В. ЧӘМИЛЗАДӘ.

26 Бакы комиссары рајонундакы 163 нөмрәли мәктәбин пионер отағында шакирдләр јарашыглы стендләр дүзәлдир, дивар гәзетләри бурахырлар. Јухары синиф шакирдләринин гүввәси илә бурада мә'лумат кушәси дә јарадылмышдыр.

ШӘКИЛДӘ: мәктәбин пионер отағында.

Фото В. Примоченконундур.

Елм онунчу бешиллијә хидмәт едир

«Ратан-600» каината радиопәнчәрәдир

Ставрополун Зеленчук станитсасы јахынлығында инша едилмәси баша чатмагда олан нәһәнк радиотелескоп «Ратан-600» адланыр. ССРИ Елмләр Академијасынын президенти А. П. Александров Сов.ИКП XXV гурултајындакы чыхышында «Ратан-600» радиотелескопуну өлкәмизин ифтихары олан наилијјәтләрдән бири адландырмышдыр.

Заһирән радиотелескоп диаметри алты јүз метр олан стадиона бәнзәјир. Буна көрә дә радиотелескопун адында 600 рәгәми өз әксини тапмышдыр. «Стадионда» трибуналар әвәзинә 895 рефлектор-күзкүдән ибарәт дөрд бөлмә вардыр ки, бу да сәманын истәнилән саһәси үзәриндә мүшаһидәләр апармаға имкан верир.

Топлајычы сәтһинин өлчүләринә вә демәли, һәм дә радио далғаларына гаршы һәссаслығына көрә «Ратан-600» радиотелескопу планетимиздә бундан әввәл инша едилмиш ән ири рефлекторлу телескоплардан алты дәфә күчлүдүр.

895 мини-рефлекторун һамысы сәккиз миллиметрдән тутмуш үч јүз миллиметрәдәк далғаларын кениш диапазонуну тутмаға гадир олуб, алимләри марагландыран информасијанын каинатдан истәнилән гәдәр топланмасыны тә'мин едир. Маневрләрдән һәр бири һесаблајычы електрон машынын командасы илә, һәм дә чох гыса мүддәтдә јеринә јетирилир.

Каинатын «пулту» архасында күндәлик әмәк нөвбәси башланмышдыр.

Мә'лумат кушәси

92·59·41

А. БАБАЈЕВА: Әмәк ганунчулуғуна көрә 18 јашы тамам олмамыш фәһлә вә гуллугчулара бир тәгвим ајы мүддәтиндә мә'зунијјәт верилир. Фабрикдә ишләјирәм. Мај ајында 18 јашым тамам олачагдыр. Әкәр јај ајларында мә'зунијјәтә чыхсам мәнә нечә тәгвим күнү мә'зунијјәт верилмәлидир?

ЧАВАБ: 18 јашы тамам олмамыш фәһлә вә гуллугчулара бир тәгвим ајы мүддәтиндә мә'зунијјәт верилир. Бу мә'зунијјәти ишчи илин һансы ајында истәсә көтүрә биләр.

Ишчи ил әрзиндә мә'зунијјәт көтүрән вахт онун 18 јашы тамам олмушса, 18 јашы тамам оланадәк ишләнмиш ајлар үчүн бир ајлыг мә'зунијјәт һесабы илә (һәр ишләнмиш ај үчүн 2 күн мигдарында), сонракы ајлар исә дашыдығы вәзифә вә пешәјә көрә мүәјјән едилмиш күнләрин мигдары һесабы илә мә'зунијјәт верилмәлидир.

Е. МУРАДОВА: Һамиләлик мә'зунијјәтиндән сонра ушаг бир јашына чатанадәк өз һесабына мә'зунијјәт көтүрән шәхс һәмин мә'зунијјәт гуртармамыш јенидән һамиләлијә көрә хәстәлик вәрәги көтүрәрсә, она хәстәлик вәрәгинә әсасән мүавинәт верилмәлидирми?

ЧАВАБ: Әкәр бир јашынадәк ушағы олан гадын әмәк һаггы сахланмамаг шәрти илә өз һесабына мә'зунијјәт көтүрдүјү вахт јенидән һамиләлик үчүн хәстәлик вәрәги аларса, һәмин мә'зунијјәтлә ејни вахта дүшән күнләрә она мүавинәт верилмәмәлидир. Мәсәлән, өз һесабына көтүрүлмүш мә'зунијјәт 1976-чы ил декабрын 18-дә гуртарырса вә гадын һамиләлијә көрә нојабр ајында јенидән хәстәлик вәрәги аларса, она һамиләлик вә доғум үчүн верилмиш хәстәлик вәрәгинә көрә мүавинәт өз һесабына көтүрүлмүш мә'зунијјәт гуртардыгдан сонра, јә'ни декабрын 19-дан верилмәлидир.

А. ГАСЫМОВА: Ушағым хәстәләнмишди вә евдә она гуллуг едәчәк башга адам олмадығына көрә бир һәфтә ишә чыха билмәдим. Һәким үч күн үчүн хәстәлик вәрәги, галан күнләрә исә арајыш верди. Бу, ганунидирми?

ЧАВАБ: ССРИ Назирләр Советинин 1973-чү илдә гәбул етдији гәрара әсасән, хәстә ушаға гуллуг етмәк үчүн верилән күнләрин сајы вә мүавинәт артырылмышдыр. Белә ки, 14 јашынадәк ушаг хәстәләндикдә она гуллуг едән валидејнә 7 тәгвим күнү, тәк аналара, әриндән ајрылмыш гадынлара исә 7 јашына чатмамыш хәстә ушаға гуллуг етмәк үчүн 10 тәгвим күнү гәдәр хәстәлик вәрәги верилмәлидир.

А. ИСЛАМОВ: Ишдән чыхмағым һагда мүдиријјәтә әризә илә мүрачиәт етдим вә үч күндән сонра мүдиријјәт ишдән азад олунмағым үчүн әмр верди. Лакин әмәк китабчасыны кадрлар шө'бәси 20 күндән сонра вердији үчүн бу мүддәтдә башга мүәссисәдә ишә дахил ола билмәдим. Бу күнләр үчүн мән әмәк һаггы алмалыјаммы?

ЧАВАБ: Әмәк китабчасы ишчијә ишдән чыхдығы күн верилмәлидир. Идарәнин тәгсири үзүндән әмәк китабчасынын верилмәси кечикдирилдикдә бүтүн мәчбури прогул күнләри үчүн ишчинин орта әмәк һаггыны тәләб етмәк һүгугу вардыр.

ДҮНӘН

Шаир һаггында филм

Дүнән Ч. Чаббарлы адына «Азәрбајчанфилм» кино студијасынын сәнәдли-хроника, елми-күтләви вә тәдрис филмләри јарадычылыг бирлијиндә «Сүлејман Рүстәм» адлы ики һиссәли сәнәдли филмин чәкилишинә башланмышдыр. Азәрбајчанын халг шаири, көркәмли ичтимаи хадим С. Рүстәмин анадан олмасынын 70 иллијинә һәср едилән бу кино әсәри сәнәткарын шәрәфли һәјат јолундан, никбин поезијасындан, јубилеј мүнасибәти илә Бакыда, Москвада, Јереванда кечириләчәк тәнтәнәли кечәләрдән, шәнликләрдән сөһбәт ачачагдыр.

Ссенари мүәллифи Ф. Садыг, режиссор Ф. Әлијев, операторлар В. Коњакин вә Н. Сетханјандыр.

Мир ЧӘЛАЛ

БИР ЕЛЧИ КИМИ

(ХАТИРӘ-ҺЕКАЈӘ)

Отузунчу илләрин орталарында јазычы бригадалары Кәнчәјә, онун әтраф рајонларына тез-тез кедирди. Орада маһуд, чит, јаг, сабун истеһсалы мүәссисәләриндә ишләјән фәһләләрин сүр'әтлә чохалмасы, шәһәрин республикада икинчи сәнаје мәркәзи кими шөһрәт тапмасы, фәһлә синфинин милли тәркибинин мүрәккәблији, бејнәлмиләл тәрбијә ишинин күчләнмәси, чаванларын социализм гурулушуна сүр'әтлә вә вүс'әтлә чәлб олунмасы, зијалылар арасында апарылан мәдәни-сијаси ишин һәм шәкил, һәм мәзмунча дәринләшмәси бу көзәл шәһәрин чазибәсини күндән-күнә артырырды.

Сәмәд Вурғунун, Әһмәд Чәмилин, Зејнал Хәлилин, Чәфәр Хәнданын, Никар Рәфибәјлинин илк ше'рләри бу шәһәрин гәзет вә журналларында, алманахларында чап олунур, јајылырды. Бундан башга, Кировабадда һәм дә кениш маариф, мәктәб шәбәкәси, күчлү мүәллим ордусу, камил дарүлмүәллим, сәнаје-зираәт техникуму вә кәнд тәсәррүфаты институту, суварма институту кими тәһсил очаглары фәалијјәт көстәрирди.

Нөвбәти сәфәрләримиздән бириндә кәнч шаир Әләкбәр Зијатај бизимлә растлашды вә вачиб бир хаһиш үчүн јанашды, утана-утана деди:

— Севкилимин валидејни јанына елчилијә кетмәјинизи хаһиш едирәм. Мәнә бөјүк хејирхаһлыг етмиш оларсыныз.

Сәмәд Вурғун бу чаванын хаһишинә тәрәфдар иди, мән дә разы олдум.

Сентјабрын орталары иди. Әләкбәр фүрсәти итирмәди. Һәмин күн бизә бәләдчилик етди. 28 Апрел күчәсинин башында дар бир дөнкәдә балача, сәлигәли һәјәтә дахил олдуг.

Бу көзәл шәһәри танијанлар, мәзијјәтләринә бәләд оланлар јахшы билирләр ки, бурада сәлигәли һәјәтләр вә һәјәтдә мүнасиб мејвә ағачлары—тут, мејнә, әнчир, зоғал, армуд јахшы битир. Күчәләрдән ахар су кечир, јај күнләри һәјәт сәфалы курорт кушәси кими сакит, мараглы олур.

Гушларын чәһчәһи, сујун һәзин шырылтысы, арыларын фәзаны өлчән авазы, тар-каман сәси мүһитин сукутуна хош бир мәзијјәт кәтирир. Елчи кетдијимиз һәјәт балача, сакит вә сәрин иди. Ев саһиби бизи һөрмәтлә гәбул етди, отаға апарды. Әјләшдик. Чај, мүрәббә кәтирдиләр.

Кәнчә ханымлары адәтән, чајы мүрәббәсиз кәтирмирләр. Өзләринин һәјәт, бағ мәһсулларындан сәлигә илә биширдикләри зоғал, әнчир, үзүм, әрик мүрәббәләрини гонаға тәгдим етмәкдән хүсуси зөвг алырлар.

Сәмәд Вурғун адәти үзрә, чај ичмәдән үрәкачыглығы илә, мүгәддимәсиз сөзә башлады:

— Ај хала, билирсиниз нәјә кәлмишик?

Сәмәд Вурғунун көзләнилмәјән суалына ев саһиби бир аз да ваһимә илә чаваб верди:

— Хејр, билмирәм, нәјә кәлмисинизсә, хош кәлмисиниз!

— Хала, биз сәнин... о көзәл гызына елчилијә кәлмишик.

Гадын динмәди, башыны ашағы салды, Сәмәдин сөзүнү сүкутла динләмәјә башлады.

— Хала, билмирәм мәни танијырсыныз, ја јох?

— Хејр, танымырам, оғул!

— Танымырсан танијарсан, һеч бу радиолара гулаг асырсанмы?

Сәмәд шкаф үстүндә гојулмуш репродуктору көстәрди:

— Бунлара гулаг асырсанмы?

— Бәли, һәр ахшам-сәһәр бикар вахтымда һәвәслә ешидирәм.

— Орадакы дикторлар бир шаирин адыны чәкирләр еј... Сәмәд Вурғун, о мәнәм!.. Мән јолдашларымла сизин еви танымасам да әрк еләјиб вачиб иш үчүн хаһишә кәлмишәм.

— Хош кәлмисиниз, оғул!

— Биз чаванлар Кәнчәдә охујуб, боја-баша чатмышыг, Кәнчәјә дә, чамаатына да јахшы бәләдик. Амма сиз кәнчәлиләр чох заман бизи танымырсыныз, саја салмырсыныз.

— Јох, елә демә, оғул!

— Гулаг ас көр нә дејирәм, хала! Мән шаир Сәмәд Вурғун сиздән гыз истәдим, арха чевирдиниз, вермәдиниз. Бу јолдашым Мир Чәлал гыз истәди, вермәдиниз, Һәмид Араслы, Чәфәр Хәндан, Әһмәд Чәмил истәди, вермәдиниз. Вермәдиниз, амма биз ајры шәһәрләрдән евләндик. Инди дә пешман олмусунуз. Дүшүнүрсүнүз ки, Сәмәд Вурғуна гыз вермәдик, нә гәбаһәт олду. Әлбәт ки, гәбаһәт олар. Сәмәд Вурғуна гызмы әскик иди, сиз кәнарда галдыныз, Вурғун исә евләнди.

Ај хала, кечән-кечди, инди даһа о јолу тутмајын. Бизим чаванлар арасында шаир, әдиб чох дејил, беш-үч нәфәр вар. Онларын әсәрләрини бүтүн өлкә, чамаат охујур. Онларын хаһишинә көз јуммајын.

Бах, чаван шаиримиз Әләкбәр Зијатај сизин гыза вурулуб, бәнд олуб, бизи дә сизин евә илтимаса кәтириб. Кәлин «мүбарәк олсун» дејәк, бу ики чаванын мәтләбини верәк. Хала, бу, аллаһа да хош кедәр, һөкуматимизә дә, бәндәјә дә! Оғлан да, гыз да, шүкүр, охумуш, ағыллы баладардыр. Онларын тојунда бу јолдашларым илә бирликдә ојнамаг да мәним борчум. Сөзүм будур, хала, нә дејирсиниз? Гол гојурсунузму?

Сәмәдин сөзләринә гыз анасы да, мәчлисдәкиләр дә диггәтлә гулаг асырдылар, шаир сөзүнүн ахырында ананы бәркә гыснамышды:

— Бизим сөзүмүз сөздүр, ај хала, бир «һә» дејин кедәк, көзү јолда галан, үрәји дөјүнән Әләкбәри дә севиндирәк! Шаир оғландыр, көзү јолда, үрәји чырпынтыдадыр.

Гадын јашмағыны додагларындан чәкиб башыны ашағы салды, мә'рифәтлә чаваб верди:

— Һөрмәтли шаиримизин сөзүнү биз һеч вахт јерә салмарыг, сала билмәрик, ај төвбә! Анчаг, а гаданызы алым, гызын бөјүк гардашы вар, башынын ағасы да одур, онсуз мән бир иш көрә билмәрәм. Оғлан дағдадыр, бир һәфтәјә гајыдасыдыр. Кәләр, аллаһ гојса, сизин хаһишинизи она јетирәрәм, чавабыны да сизә дејәрәм... Савадлы, баша дүшән оғландыр, сизин һамынызы танијыр, һамыныза да һөрмәти вар, никаран олмајын, хаһишинизин чавабыны алан кими сизә чатдырарам. Һамы бу күн-сабаһ бурададыр! Кәләчәк!

Сәмәдин сәси ешидилди:

— Хала, аллаһ оғлунузу сахласын, онун хатири дә бизим үчүн әзиздир. Анчаг сән анасан, һәм гызын анасы, һәм дә бизим һамымызын анамызсан, сән бу хејир ишә гол гојсан, даһа о тәрәфдән никаран олмарыг!

— Никаран олмајын, јох!

— Сәнин гол гојмағын вачибдир.

— Мән гол гојурам, оғул, мәним ајры сөзүм олмаз!

— Чох сағ ол, хала, һарада голун вар, орада башын вар. Биз сәнә архајыныг. Әләкбәри дә тез муштулугламаг бизим борчумуз!

— Чох сағ олун, достлугдан әскик олмајын!

— Биз инди тәкчә дост јох, шаирләр, ше'р аләмилә гоһум олуруг, хала!

— Сизин аләм вар олсун.

— Бирлијимиз вар олсун, хала. Һамымыз халгын баласыјыг!

— Вар олун!

— Мүбарәк олсун.

— Чох мүбарәк олсун!..

— Бир һәфтә сонра бизи көзләјин!

— Хош кәлирсиниз. Гапымыз сизә һәмишә ачыгдыр.

— Сағ олун!

— Бу гапыја биз даһа өз доғма евимиз кими кәләчәјик.

— Хош кәлирсиниз, оғул!

Бир һәфтә сонра гызын гардашы да кәлди, елчилик баш тутду, кәнч шаир Әләкбәр синә долусу севинчлә хошбәхт бир аилә гурду.

Инди онун күл кими балалары вар, һәрәси бир сәнәт саһибидир.

БУ КҮН

Икинчи дөврә башланды

Бу күн Тибб ишчиләри евиндә «Чал, ојна-76» республика бахыш-мүсабигәсинин икинчи дөврәси башланмышдыр. Һәмин мәрһәләдә 40-а јахын коллектив чыхыш едәчәкдир. Республика мүәллим евинин, С. М. Киров адына Азәрбајчан Дөвләт Университетинин, л. Шмидт адына машынгајырма заводунун, Бакы шоферләр клубунун, 2 нөмрәли Бакы Тибб Мәктәбинин... рәгс коллективләри онларын арасындадыр. Һәвәскар артистләрин репертуарына ССРИ халгларынын фәдакар әмәјини вә сарсылмаз достлуғуну тәрәннүм едән рәгс сүиталары дахилдир. Галибләр апрел ајында кечириләчәк јекун дөврәсиндә иштирак етмәк һүгугу газаначаглар.

ҺАВА НЕЧӘ ОЛАЧАГ

Бу күн саат 19-дан сабаһ саат 19-дәк Бакыда һава тутулуб-ачылачаг, јағмурсуз кечәчәк, мүлајим чәнуб вә чәнуб-шәрг күләкләри әсәчәкдир.

Кечә 3—5, күндүз исә 11—13 дәрәчә исти олачагдыр.

КОНСТРУКТОРЛАР.

Фото А. Тавакаловун вә М. Чиануровундур.

ОҒЛУМУН ХИЛАСКАРЫНА МИННӘТДАРАМ

Һөрмәтли редаксија! Он јашлы оғлум Ајазы јенидән һәјата гајтаран, ону өлүмүн пәнчәсиндән хилас едән Сәмәд Һүсејнзадәјә гәзетиниз васитәсилә миннәтдарлығымы билдирмәк истәјирәм.

Әһвалат белә олмушдур. Оғлум Ајаз гоншулугда јашајан он бир јашлы Илһам Гасымовла бирликдә ојнаја-ојнаја јахынлыгда тикилән метро стансијасынын әразисинә кедиб чыхмышды. Орада һәр икиси су илә долу дәрин гујуја дүшүб боғулмаға башламышды. Бәдбәхтликдән Илһам суја дүшән кими боғулмушдур. Оғлум исә гышгырмыш, күчәдән кечәнләри көмәјә чағырмышдыр.

Елә бу вахт Шаһбази күчәсиндәки 41 нөмрәли евин сакини Сәмәд Һүсејнзадә сәси ешидиб өзүнү гујуја атмыш, оғлуму өлүмдән гуртармышдыр. С. Һүсејнзадә нәчиб һәрәкәт көстәрмиш, аиләмизә севинч бәхш етмишдир. Биз она өмрүмүз боју миннәтдарыг.

Мәләк БАЛАЈЕВА,
2-чи микрорајондакы 56 нөмрәли евин сакини.

Бизим тәгвим

ДОСТ ҺАГГЫНДА СӨЗ

Арамызда мүәјјән јаш фәрги олса да, онунла дост идик. Нәинки мәним, әдәбијјата тәзә кәлән, үрәкләри дөјүнә-дөјүнә јазычылар иттифагынын пилләләрини галхан, «Азәрбајчан» журналы, «Әдәбијјат гәзети» редаксијаларына илк јазыларыны апаран кәнчләрин һамысынын досту, гајғыкеш мәсләһәтчиси иди.

1949—1950-чи илләрдә Бөјүкаға Гасымзадә «Әдәбијјат гәзети» редаксијасында ишләјирди. Биз илк гәләм тәчрүбәләримизи тез-тез Бөјүкаға мүәллимин јанына апарырдыг. О, һәвәслә бизи динләјәр, мәсләһәтләр верәр, јазыларымыза әл кәздириб дәрч олунмасына көмәк едәрди. Һеч кәси һәвәсдән салмаз, һеч кәсә күлдән ағыр сөз демәз, һеч кәсин гәлбинә тохунмазды. Јазы хошуна кәлмәјәндә белә бығалты күлүмсәјәр, «ашыг олмағына ашыгсан, амма бу маһнын тутмур» дејәрди...

Јарадычылығынын вә һәјатынын ән мәһсулдар, ән гајнар чағында сыраларымыздан кетмиш шаир Бөјүкаға Гасымзадәнин бу күнләрдә 60 иллији тамам олур.

Чох еркән, өмрүнүн 41-чи баһарында һәјата әбәди әлвида етмиш Бөјүкаға јарадычылыға шакирд скамјасы архасында башламыш, илк ше'ри 16 јашында оларкән дәрч едилмишдир. «Анам үчүн» адланан һәмин ше'р көрпәликдән анаја һәсрәт галмыш бир кәнчин үрәк чырпынтыларынын ифадәси иди.

Үмумијјәтлә, ана вә Вәтән мөвзусу Бөјүкағанын тез-тез мүрачиәт етдији мөвзулардыр. Шаир ана мәһәббәтинин үлвилијиндән, мүгәддәслијиндән сөһбәт ачыр, гојнунда боја-баша чатдығы доғма јурду Азәрбајчаны илһамла тәрәннүм едир:

Азәрбајчан, ана јурдум, еј әзиз Вәтән,
Кен синәндә чичәк ачан бир будағам мән.
Көзәл Вәтән, көзәл дијар, Азәрбајчаным,
Сәнсән мәним көз бәбәјим, чијәрим, чаным!

Лирик тәрәннүм Бөјүкаға Гасымзадәнин јарадычылығы үчүн чох сәчијјәвидир. Бу тәрәннүм онун лирик-романтик сәпкили ше'рләриндә өзүнү хүсусилә көстәрир. Бу ше'рләр аиләјә бағлылыг, сабитгәдәмлик, аилә сәадәтини горумаға јөнәлдилмиш саф, нәчиб дујғуларла, илыг һиссләрлә долудур. Бунлар ади ше'р дејил, мәһәббәтин бөјүк күчү, инсаны јүксәлдән, онун гәлбини гурмаг-јаратмаг һиссләри илә долдуран лирик нәғмәләрдир.

Бөјүк Вәтән мүһарибәси мөвзусу Бөјүкаға Гасымзадәнин јарадычылығында хүсуси мәрһәлә тәшкил едир. Вәтәнин башынын үстүнү тәһлүкә аланда, Вәтән көјләриндә гара булудлар сыхлашанда бөјүк шаир С. Вурғунун

Билсин ана торпаг, ешитсин Вәтән!
Мүсәлләһ әскәрәм мән дә бу күндән.
Бу күн бир сүнкүдүр әлимдә гәләм,
Мәним бајрағыма көз дикир аләм!

— дејә курлајан чағырышына илк сәс верәнләрдән бири дә Бөјүкаға олду. О, гәләмини сүнкү илә әвәз едәрәк мүһарибәнин илк күнләриндә чәбһәјә јолланды. Ганлы дөјүш мејданларында олду. Әскәрләримизин мисилсиз шүчаәтини, икидлик вә горхмазлығыны көзләри илә көрдү. Дөјүшән ордунун сијаси һиссәсиндә ишләди, чәбһә гәзетләриндә әмәкдашлыг етди. Чәбһә мүшаһидәләри, өлкәмиздәки мүхтәлиф милләтләрин нүмајәндәләринин ағыр күнләрдә даһа да бәркијән, даһа да мөһкәмләнән достлуғу кәнч шаири мүбариз ше'рләр јазмаға руһландырды. Дүшмәнә нифрәт, гәләбәјә инам, Вәтәнин сәадәти уғрунда дөјүшә чағырыш кими мотивләр Бөјүкаға Гасымзадәнин мүһарибә мөвзусунда јаздығы әсәрләрин әсас мотивләри иди.

Һүчум, мәрд икидләр, гејрәт чағыдыр,
Сизи дөјүшләрә сәсләјир Вәтән!
Ирәли, вар олсун бөјүк мәһәббәт,
Јашасын азадлыг, јашасын сәһәр!
Ирәли, гардашым! Күлсүн тәбиәт,
Бизимдир кәләчәк, бизимдир зәфәр!

Б. Гасымзадә өзүнүн ше'р јарадычылығы илә јанашы, бәдии тәрчүмә илә дә мәшғул олмушдур. Орижиналын һәрфи мә'насыны дејил, онун руһуну дујмаг вә буну јүксәк поетик дилдә охучуја чатдырмаг маһарәти, орижиналын формасыны, шаирин дәст-хәттини сахламаг бачарығы Б. Гасымзадәнин тәрчүмәләринин охучулар тәрәфиндән рәғбәтлә гаршыланмасына сәбәб олмушдур. Тәсадүфи дејилдир ки, бөјүк Мирзә Фәтәли Ахундовун «Пушкинин өлүмүнә даир Шәрг поемасы» әсәринин фарсчадан тәрчүмәси үчүн кечирилән мүсабигәдә Б. Гасымзадәнин тәрчүмәси јүксәк гијмәтләндирилмиш вә мүкафата лајиг көрүлмүшдүр.

Шаирин мүхтәлиф вахтларда А. С. Пушкиндән тәрчүмә етдији «Таун заманы ишрәт», Јанка Купаладан тәрчүмә етдији «Халгымыз вар олсун», П. Бровкадан тәрчүмә етдији «Олајдым», С. Маршакдан тәрчүмә етдији «Һејкәл һаггында баллада», Л. Первомајскидән тәрчүмә етдији «Һәмин о чөлдә ки», И. Волобујевадан тәрчүмә етдији «Минкәчевир гуручуларына» адлы ше'рләр тәрчүмә әдәбијјатымызын јахшы нүмунәләриндәндир.

Б. Гасымзадә көзәл шаир, бачарыглы тәрчүмәчи олмагла бәрабәр һәм дә ишкүзар бир редактор-журналист иди. Илк журналистик фәалијјәтинә нәмли сәнкәрләрдә башламыш, чәбһә гәзетләриндә мәс'ул вәзифәләрдә өзүнү көстәрмиш Б. Гасымзадә мүһарибәдән сонра өмрүнүн ахырларына гәдәр јазычылар иттифагынын органлары олан «Азәрбајчан» журналы вә «Әдәбијјат вә инчәсәнәт» гәзети редаксијаларында поезија шө'бәләринә рәһбәрлик етмиш, Азәрбајчан Дөвләт Нәшријјатында бәдии әдәбијјат редаксијасынын мүдири олмушдур.

...Әзиз шаир достумузун анадан олмасынын 60 иллији күнләриндә бүтүн бунлары хатырлајыр вә онун «Ширин сөзләр» ше'ринин ағызларда бал дадан мисраларыны додагалты пычылдајырыг:

Мән бир күләм, гызыл рәнким
салыб сајә бу аләмә,
Күләр үзлә атылмышам
бу дүнјаја, бу аләмә.
Чағыр кәлсин досту, јары,
үрәк десин, гәләм јазсын,
Саги, сән дә дурма, тәләс,
севинч долдур пијаләмә.
Бу јерләрдә өмүр ширин,
һәјат ширин, чан ширинидир.
Ајдын кечә, гызыл сәһәр,
атәш рәнкли дан ширинидир.
Инди кичи тәр текәрәк
Јашамағын сәфасы бол,
Инди зәһмәт, һүнәр ширин,
шөһрәт ширин, шан ширинидир.

Әлфи ГАСЫМОВ.

Истираһәтиниз хош кечсин

БУ СӘҺИФӘДӘ НӘДӘН ЈАЗЫРЫГ:

Хатирәләр дәфтәри вәрәгләнир * Нәһәнк радиотелескоп ишә салынмышдыр * Нәчиб һәрәкәт * Бахыш-мүсабигә кечирилир